

Pressiteade

Luxembourg, 31. jaanuar 2017

ELi audiitorite sõnul on ühtekuuluvuse ja maaelu arengu valdkondade kulutuste kontrollimiseks kehtestatud asjakohased eeskirjad, ent riskid sellegipoolest püsivad

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on Euroopa Komisjon kehtestanud ühtekuuluvuse ja maaelu arengu valdkondade kulutuste kontrollimiseks asjakohased eeskirjad, ent teatud riskide maandamiseks tuleb veel meetmeid võtta. Audiitorite sõnul tuleks tulevikus pöörata rohkem tähelepanu saavutatud tulemustele, ühtekuuluvuse ja maaelu arengu valdkondade programmide lõpetamise korda peaks veelgi enam omavahel ühtlustama ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule tuleks esitada täielik lõpetamisaruanne.

Programmitöö perioodi lõpus tuleb programmid rahaliselt tasaarvestada, st komisjoni ja liikmesriikide kaasrahastatud projektide ELi vahenditest õigusnormide vastaselt kantud kulud tuleb üles leida ja need summad ELi eelarvesse tagastada. Seda protsessi nimetatakse programmide lõpetamiseks. ELi auditid perioodil 2007–2013 näitasid regulaarselt, et nii ühtekuuluvuse kui maaelu arengu programmid sisaldasid olulisel määral õigusnormidele mittevastavaid kulusid.

Audiitorid võrdlesid kahe poliitikavaldkonna lõpetamise korda ning hindasid, kuidas sai komisjon kindlust selle kohta, et lõppdeklaratsioonid sisaldas seaduslikke ja korrektseid kulusid, mis vastasid programmide eesmärkidele. Lisaks analüüsisid audiitorid lõpetamisprotsessi õigeaegsust ja selle tulemustest teavitamist.

Perioodi 2007–2013 kohta leiti, et kui liikmesriikidepoolne programmide tulemuste alane aruandlus on kohustuslik ja seda hindas ka komisjon, siis lõppmakse tegemine ei olnud kummaski valdkonnas otseselt seotud tegelike väljundite ja tulemuste saavutamisega.

Aruande eest vastutava kontrollikoja liikme Ladislav Balko sõnul „moodustab lõpetamine programmi olelusringi keske osa. Vahendite kasutamise tõhususe ja mõjususe hindamine peab alati hõlmama ka saavutatud tulemuste analüüsi.“

Programmide lõpetamine ei ühtinud ajaliselt ei programmitöö perioodi ega toetuskõlblikkuse perioodi lõpuga. Lõpetamise mitme aasta pikkuseks venida võiva kestuse tõttu võib perioodide kattumine ning varasema tegevuse kontrollimise keerukus seada ohtu programmide lõpetamise mõjususe. Lisaks

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – pressiesindaja T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – pressiametnik T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

takistab järgmise perioodi programmide alustamist võimalus kasutada eelarvet kahe kuni kolme aasta jooksul peale programmitöö perioodi lõppemist.

Aruandlusega on seotud veel üks puudus: kontrollikoja hinnangul peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule konsolideeritud lõpetamisaruande, mis sisaldaks peamist teavet programmide rakendamise kõige olulisemate tulemuslikkuse ja vastavuse aspektide kohta.

Üldiselt olid komisjoni suunised õigeaegsed ja põhjalikud, ning komisjon andis liikmesriikide vajadustele vastu tules täiendavat tuge. Liikmesriigid olid neile pakutud toega rahul ning enamik neist hindas enda lõpetamisprotsessiks valmisolekut heaks.

Audiitorid leidis teatud riske, millega tuleb tegeleda perioodi 2007–2013 programmide lõpetamise käigus. Eelkõige puuduvad mõnes valdkonnas kohustuslikud tähtajad, mis võib lõpetamisprotsessi kestust veelgi pikendada.

Kontrollikoja tegi muret ka asjaolu, et liikmesriikide ja komisjoni tasandi kontrollid ei ole piisavad, et tagada programmide lõpetamisel rahastamisvahendite, lepinguliste ettemaksete ja mõningate riigiabi seisukohast oluliste suurprojektide kulude seaduslikkus ja korrektsus.

Audiitorite soovitude kohaselt peaks komisjon perioodi 2007–2013 programmide lõpetamise usaldusväärse kindlustamiseks tagama suurprojektide kiire heakskiitmise ning liikmesriikides spetsiaalsete protseduuride rakendamise, et kontrollida kulude (eelkõige rahastamisvahendite ja lepinguliste ettemaksete puhul) rahastamiskõlblikkust. Lisaks soovitasid audiitorid liikmesriikidel ELi kaasrahastatava osa projektide teostajatele täies mahus õigeaegselt välja maksta.

Selleks, et ühtekuuluvuse ja maaelu arengu valdkondade lõpetamiskord peale aastat 2020 parandaks aruandekohustust ja läbipaistvust, peaksid komisjoni seadusandlikud ettepanekud kontrollikoja soovitude kohaselt sisaldama järgnevat:

- ühtlustatakse veelgi ühtekuuluvuse ja maaelu arengu valdkondade lõpetamise haldusnorme, et saavutada igaaastane harmoneeritud kindlustandev protsess;
- võetakse kasutusele programmikulude seaduslikkuse ja korrektsuse ning saavutatud väljundite ja tulemuste lõpliku heakskiitmise menetlus;
- täpsustatakse, kuidas teavitatakse Euroopa Parlamenti ja nõukogu lõpetamisprotsessi tulemustest;
- lõpetatakse toetuskõlblikkuse perioodide kattumine ning nõutakse programmide lõpetamist kohe peale toetuskõlblikkuse perioodi lõppemist.

Toimetajatele

Ühtekuuluvus- ja maaelu arengu poliitika valdkondade kulutused moodustavad ligikaudu 44 % Euroopa Liidu eelarvest. Perioodil 2007–2013 moodustasid nimetatud kulutused kokku ca 430 miljardit eurot.

Eriaruanne nr 36/2016: „Hinnang perioodi 2007–2013 ühtekuuluvuse ja maaelu arengu programmide lõpetamisele“ on kättesaadav ELi 23 ametlikus keeles.